

Rödakorsdialogen

25 november 2023

Tema opinion och påverkansarbete

Vision

Ett medmännskligt Sverige i en hållbar värld

**Vi är en humanitär
kraft som stärker människor
och samhällen**

**Vi agerar snabbt vid
kris, lokalt, nationellt och
internationellt**

Fokus mot 2030

Mångfald och
inkludering

Fler engagerade

Aktivt opinions- och
påverkansarbete

Humanitära konsekvenser
av klimatförändringarna

Samarbeten som gör oss starka

Innovation och
digitalisering

Aktivt opinions- och påverkansarbete

Genom att vi...

- ger förutsättningar för engagerade över hela landet att vara en påverkande röst
- lokalt bedriver ett aktivt opinions- och påverkansarbete utifrån bästa förmåga och med hjälp av andra kretsar och nationella kampanjer
- tillsammans är den ledande påverkansaktören på det humanitära området som agerar för och med människor i utsatthet, i Sverige och i världen

158 år av hjälp

Just nu har många det extra tufft. När det blir svårare att få pengarna att räcka till vänder sig allt fler till Röda Korset för hjälp.

Att mätta, värma och skapa trygghet är inget nytt för Röda Korset. Ända sedan Svenska Röda Korset grundades 1865 har utsatta fått hjälp och stöd, både internationellt och i Sverige. Vissa insatser i historien har gjort stora avtryck på vårt samhälle. Här är några exempel!

1920-talet

Skolmat blir verklighet

Att barn ska få mat i skolan ses som en självklarhet i dag, men så var det inte i det fattiga Sverige för hundra år sedan. Då började Röda Korset servera skolmat så att eleverna kunde äta sig mätta, åtminstone en gång om dagen. Initiativet bidrog till att gratis skolmat för alla med tiden kom att skrivas in i skollagen. I dag driver Ungdomsförbundet frukostklubbar runt om i Sverige för att ge skolbarn en bra start på dagen.

Skolmaten har inte alltid varit en självklarhet.

50 000

...barn fick tandvård från Röda Korset 1938, några år innan staten tog över ansvaret.

1926

Tandvård till barn

På 1920-talet lade Röda Korset grunden till det som så småningom skulle bli den allmänna folktandvården. Man riktade in sig på skolbarn på landsbygden, och utrustningen fraktades runt i låror till skolsalarna där barnen undersöktes. På vissa ställen fanns bussar inredda som tandkliniker och i skärgården körde en flytande tandklinik runt till öarna. Båten kallades "Plomben". Under 1938, några år innan staten successivt började ta över ansvaret, fick 50 000 barn tandvård från Röda Korset.

En av Röda Korsets rullande tandvårdskliniker.

1949

Hjälp till äldre

År 1949 började Röda Korset erbjuda familjer och äldre hjälp i hemmet vid sjukdom. Verksamheten med så kallade hemsamariter drevs fram till 1960-talet, då den togs över av kommunen.

1961

Början till färdtjänst

För människor med funktionshinder var det länge svårt att ta sig från ett ställe till ett annat. För att röda bot på problemet startades Röda Korsets färdtjänst 1961. Den första transporten skedde i Helsingborg, med hjälp av en specialinredd folkbuss. I dag är färdtjänsten en naturlig del av kommunal verksamhet.

1961

...gjordes Röda Korsets första färdtjänstur i en folkbuss.

1923

Ambulansflyg i Norrland

Det väckte stor uppmärksamhet när Röda Korset startade den första ambulansflyget 1923. Nu kunde sjuka och skadade människor i svårtillgängliga områden i framför allt norra Sverige få hjälp och vård. Under flera år var Sverige ett föregångsland internationellt när det gällde sjuktransporter med flyg. Röda Korset ansvarade för ambulansflyget fram till

Sjuktransport via luften.

2010

Vård för papperslösa

Röda Korset har länge kämpat för att alla, oavsett legal status, ska få tillgång till den vård de behöver. År 2010 startade Röda Korset en vårdförmedling för papperslösa. Tre år senare kunde vi glädjas åt en ny lag som gav papperslösa rätt till vår sjukvård.

Kommande förändringar

DN DEBATT

DN Debatt. "Icke-medborgare måste kvalificera sig till välfärden"

DN DEBATT 20/10.

Vi vill minska drivkrafterna för de som söker sig till Sverige för att dra nytta av vår välfärd samt stärka integrationsviljan bland de som redan är här. Nu tillsätts en utredning för att se till att nyanlända inte omedelbart får tillgång till ersättningar och bidrag, skriver partiledarna Ulf Kristersson (M), Jimmie Åkesson (SD), Ebba Busch (KD) och Johan Pehrson (L).

Kommande förändringar

Civilt försvar
omfattar hela samhället

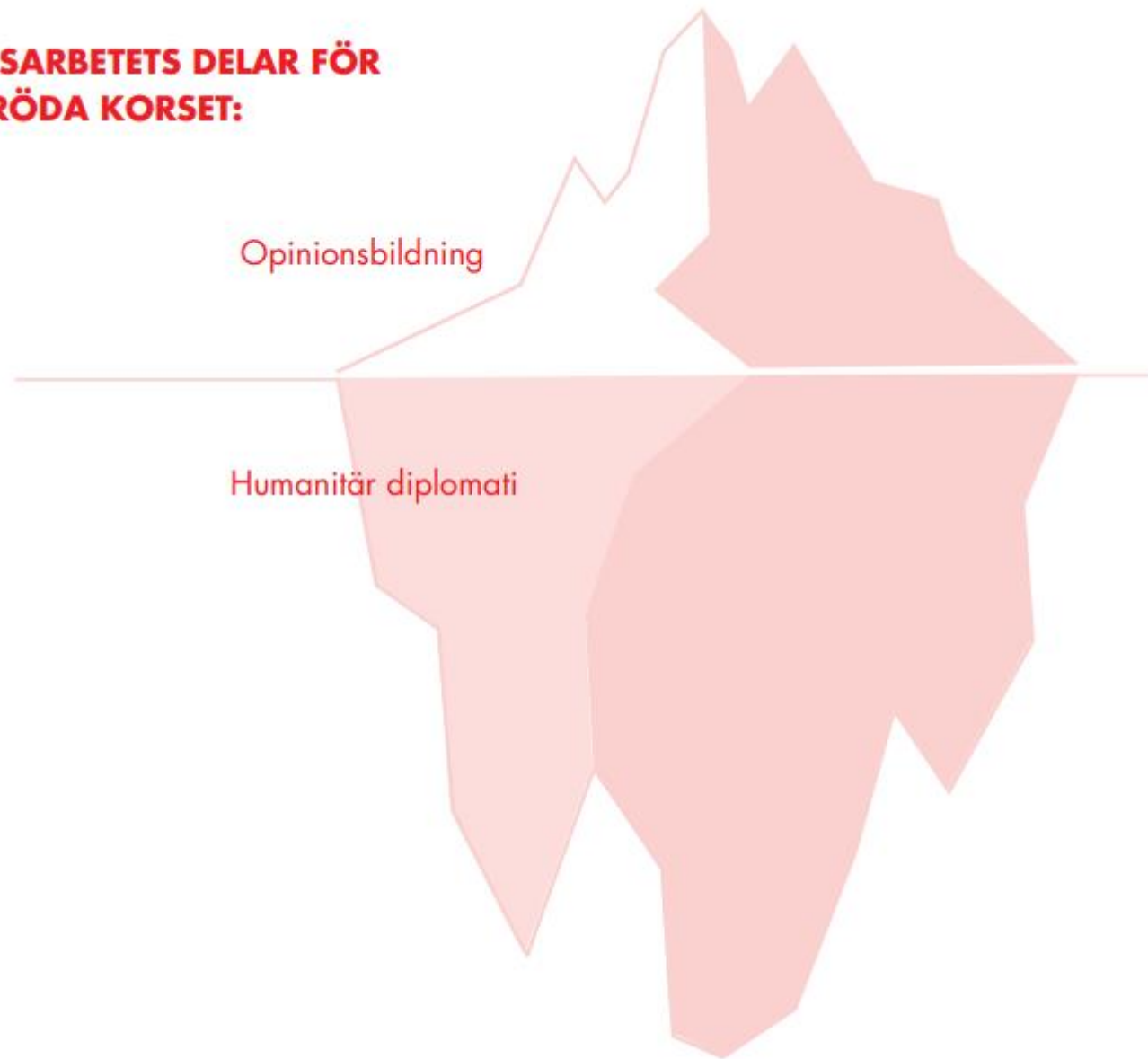
VI PÅVERKAR I FRÅGOR:

- ✓ det finns ett humanitärt behov eller en risk för stor utsatthet
- ✓ i vilka Svenska Röda Korset har ett tydligt mervärde
- ✓ där resultaten av vårt påverkansarbete har potential att förändra situationen för flest människor i utsatthet och/eller människor som befinner sig i särskilt svår utsatthet
- ✓ där vår röst i samhällsdebatten och/eller i dialogen med beslutsfattare bedöms som betydelsefull

OPINIONSBILDNINGEN:

- ✓ ska gynna frågan att den kommuniceras externt
- ✓ ska finnas politisk relevans och tajming för att lyfta frågan
- ✓ ska göras i frågor där vi har egen erfarenhet och empiri
- ✓ ska inte oavsiktligt påverka dialog där vi får gehör och når gott genomslag med beslutsfattare och myndigheter negativt

**PÅVERKANSARBETETS DELAR FÖR
SVENSKA RÖDA KORSET:**

Politiker i Halmstad samtalade om vår rapport

Publicerad: 06 maj 2020.

Region Syd

Folk rätt och skydd

Förtroendevalda

Ny rutin ger utvisningshotade möjlighet till fast jobb

Halmstad • Halmstads kommun har fattat beslut om en ny anställningsrutin när det gäller asylsökande som omfattas av gymnasielagen. Om behov finns och personen har rätt kvalifikationer ska de kunna erbjudas fast jobb utan provanställning.

– Annars riskerar de att utvisas efter avslutad utbildning, säger Ella K- (KD).

Nu meddelar Kardemark att Halmstads kommun anställer ensamkommande unga med undersköterskeutbildning på tillsvidareanställning. En win-win-win för 1) kommuninvånarna som får bättre tillgång till vård, 2) Halmstads kommun som har haft svårt att rekrytera undersköterskor och 3) de ensamkommande unga som får möjlighet att stanna och bidra i Sverige efter att ha lärt sig språket och investerat i en utbildning.

Klokt beslut av Halmstads kommun och uppmuntrande att man har lyssnat till Röda Korsets argument. Hoppas fler arbetsgivare tar efter!

[#samhällsdialog](#) [#påverkansarbete](#) [#lokalpåverkan](#)

Svenska Röda Korset

Urszula Hansson, f.d. ordförande i Halmstadskretsen, hur kom det sig att ni valde att uppmärksamma rapporten såhär?

- Vi jobbar ju på lokalt med ensamkommandegruppen, och det är kul att vi kan samarbeta med tjänstepersonerna på Röda Korset centralt för att lyfta frågorna tydligare till politikerna. De som tas fram är väldigt värdefulla, och jag brukar alltid dela med mig av det för oss. Vi gjorde ett liknande samtal när rapporten om den tillfälliga migrationspolitiken kom 2018.

Nu har du lämnat Halmstad. Har du fortsatt påverkan?

- Ja, absolut!

Har du några tips till andra kretsar som vill öka sin lokala påverkan?

- Utgå från kretsens egen verksamhet. Det ger trovärdighet i att ni vet vad ni talar om. Och ta hjälp av Röda Korsets anställda tjänstepersoner. De kan ge mycket stöd och tips på vad man ska tänka på, både i kontakter med politiker och media och praktiska saker för arrangemanget. Det är också viktigt att påverka regionpolitikerna och rikspolisstyrelsen.

Anna Fallkvist (M), Stefan Pålsson (S), Urszula Hansson (S) och Ella Kardemark (KD) blir majoritetens kommunråd i Halmstad. Foto: Therese Wahlgren/Sveriges Radio.

POLITIK

Klart: De ska styra Halmstad

1:25 min [Min sida](#) [Dela](#)

Södertälje under pandemin

Röda Korset och de samverkande aktörerna bjöd in

- stadsdirektören
- socialchefen
- chefen för Kultur- och fritidsförvaltningen
- en tjänsteperson från Telge-koncernen och
- säkerhetschefen på Södertälje kommun

till ett rundabordssamtal våren 2020.

Syftet: att berätta om de lokala behoven och verksamheten med matkasseutdelning under pandemin.

Oktober 2020: Röda Korset och de samverkande aktörerna sammanställde behovsbedömningarna och skickade den till stadsdirektören.

I december hölls ett uppföljande rundabordssamtal utifrån sammanställningen.

Efter mötet gav stadsdirektören i uppdrag till socialchefen att utse en kontaktperson för att diskutera vidare behoven av social och juridisk rådgivning och samverkan i att lotsa och stötta familjerna rätt i samhället.

Under 2021 hade aktörerna i samarbetet kring matkassen avstämningar med försörjningsstöd och familjecentralen i Geneta för att söka hitta vägar för familjerna att få det stöd de har rätt till.

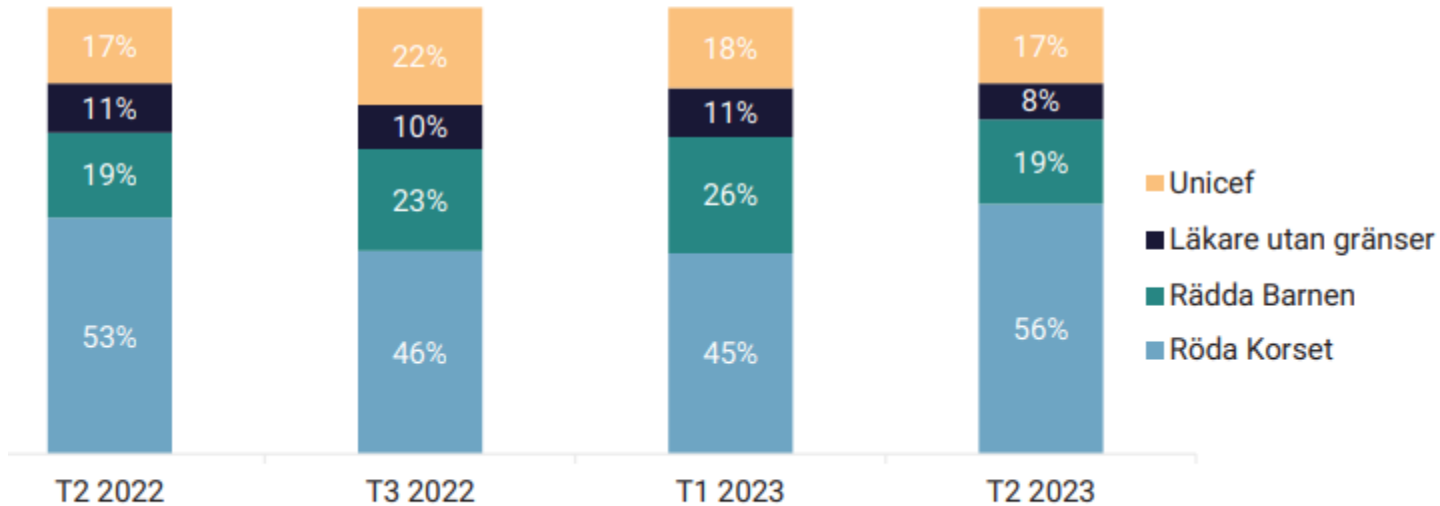
Hur går det då?

Januari-juli 2023: 117 kretsar har haft kontakt med lokala myndigheter/beslutsfattare i syfte att påverka

Hur går det då?

Jämförelse med andra aktörer

Organisationernas andel av publicitet

Nyckeltal	T1 2022	T2 2022	T3 2022	T1 2023
Antal artiklar	4	22	46	94
Lästillfällan (räckvidd)	0,6 miljoner	4,2 miljoner	12,8 miljoner	36,4 miljoner
Kvalitet	45%	26%	44%	22%
Effekt	0,2 miljoner	0,8 miljoner	4,4 miljoner	9 miljoner
Röda Korset som agendasettare	100%	14%	57%	6%
Talespersoner	100%	73%	74%	19%

Vestmanlands Läns Tidning (TT) 2023-03-19

Debatt: Barnfattigdomen ett akut problem
Sedan en tid duggar de tätt, reportagen om människor som inte längre har råd med mat, värling, kläder och skor, eller som hotas av vräkning. Vi är inte förvånade, men mycket bekymrade, skriver Marie Linder förbundsordförande Hyresgästföreningen, Martin Årnlöv Generalsekreterare Svenska Röda Korset, Maria Frisk Sverigechef Rädda Barnen och Åse Henell Generalsekreterare Majblomman.

Dagens industri, 2023-03-15

Göteborgs-Posten 2023-03-16

Ökad hunger bland skolbarn i Malmö
Göteborgs-Posten 2023-03-21

Dagens Nyheter, 2023-03-20

Mitt liv som (tf) generalsekreterare

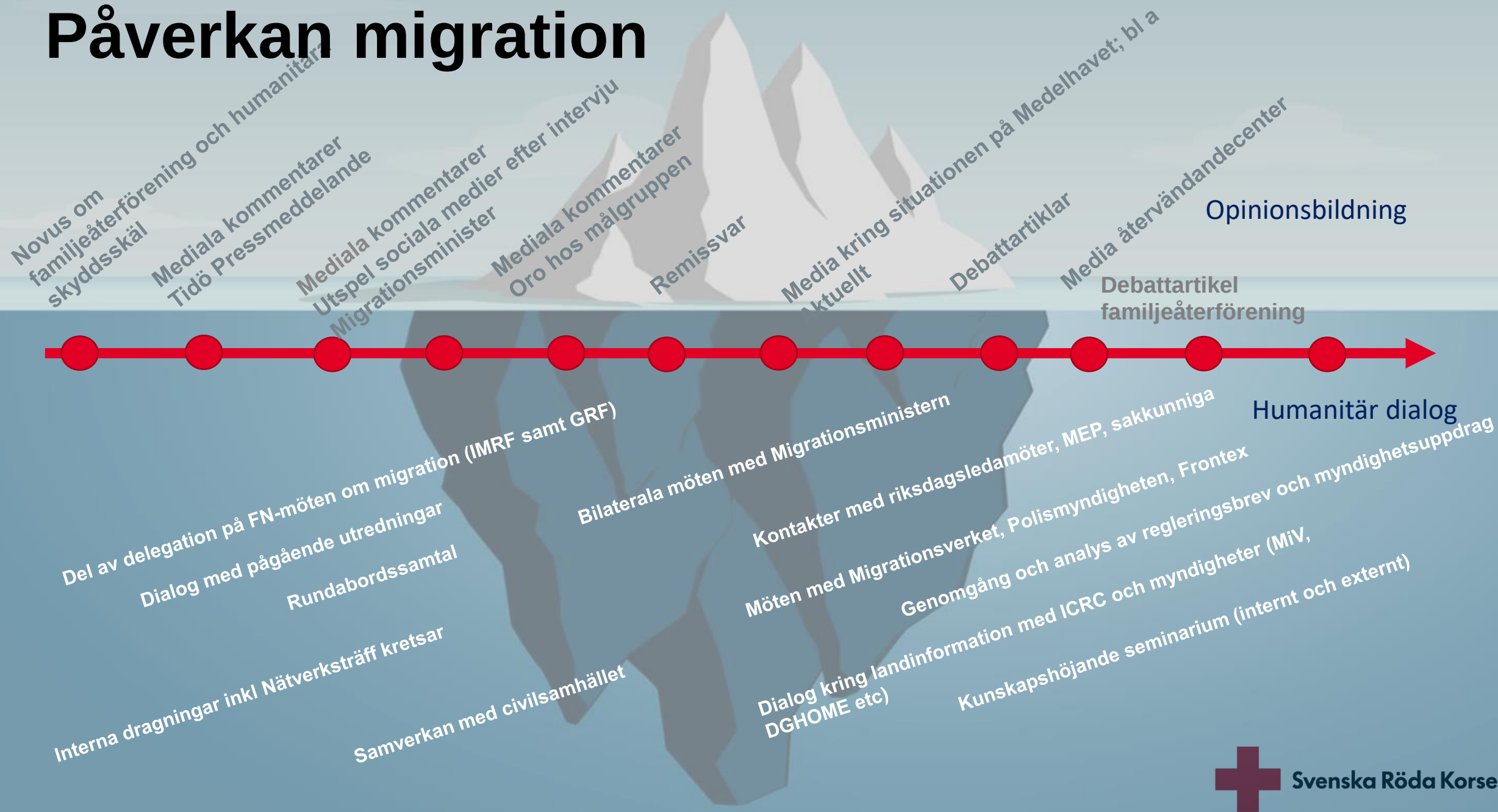
- 7 september: tillträder
- 13 september: dialogmöte med utrikesminister Tobias Billström (M)
- 16-20 september: Pan-African conference i Nairobi, Kenya
- 27 september: enskilt möte med utrikesminister Tobias Billström (M)
- 28 september: Ukrainska Röda Korset på besök i Stockholm
- 24 oktober: möte med migrationsminister Maria Malmer Stenegard (M)
- 30 oktober: SVT Aktuellt om Gaza och Israel
- 31 oktober: SR P1 morgon om Gaza och Israel samt TV4 Efter fem om Gaza och Israel
- 2 november: SVT Morgonstudion om Gaza och Israel
- 7 november: SVT:s extrasändning om Gaza och Israel
- 9 november: möte med Migrationsverkets nya generaldirektör Maria Mindhammar
- 15 november: möte med SIDA:s generaldirektör Jakob Granit
- 17 november: verksamhetsbesök med Muharrem Demirok, partiledare (C) Hagsätra, Stockholm, stöd till ukrainska flyktingar
- 19 november, debattartikel familjeåterförening Expressen

Utmaningar migration globalt - nationellt

- Ingen gemensam global agenda för migration generellt – asylrätten kraftigt ifrågasatt.
- Rödakorsrörelsen stor aktör att möta målgruppen. Närvarande längs hela migrationens väg. Otydlig identitet/roll.
- Många nationella föreningar har svårt att prata migration pga av "neutralitet"/risk för politisering.
- Största reformen av migrationspolitiken inom EU någonsin. Förslag kring alternativ ("legala vägar") är helt frånvarande.
- Signalpolitik. Tydlig agenda att strama åt och begränsa migrationen trots minskad asylinvandring.
- Den största förändringen av svensk migrationspolitik någonsin – massivt antal parallella processer – i syfte att förändra från grunden, "paradigmskifte"
- Stor oro hos målgruppen. Ryktesspridningar och oklar information. Ökad utsatthet.

Påverkan migration

**Vi hjälper människor oavsett vilken sida
av konflikten de befinner sig på.**

[Klicka här för länk till
filmklippet](#)

Samtal med Reform Society och Gullers Grupp

Utdrag av kommentarer

Sven Elander (SE) Reform Society och Lennart Nordfors (LN) Gullers Grupp

LN: "Förstår om grundprinciperna stundtals kan kännas begränsande, men de är framförallt en tillgång. Röda Korset har den mest inflytelserika rösten inom ert område. Ofta gäller "vill man få genomslag ska man bullra" men för er gäller inte det, kraften i era balanserade uttalande har hög trovärdighet och bjuder in till att få faktisk närvaro och genomslag i debatt och beslut. Med uttalanden och ågeranden grundade i grundprinciperna kan ni känna er trygga"

SE: "Det finns många lyckade exempel i Röda Korsets påverkansarbete och genom den lokala närvaro finns en otrolig styrka - ni hör och ni ser, ni kan lyfta direkt från målgruppen för att ni är närvarande. Ju längre ifrån människan som påverkas man är, desto mer avhumaniserat blir det. Ni är å andra sidan nära."

SE: "Värna om grundprinciperna. Visa genom handling hur man kan vara tydlig med sin medmänsklighet i relation till neutraliteten."

SE: "Inte tänka så mycket på vad andra ska tycka, utan vägledande är att ni ska stå stadiga i grundprinciperna. Kom ihåg att verksamhet är påverkansarbete."

LN: "Var inte för impulsiva, utan fortsatt ta avvägandena. Förmedla rödakorsidén, få fler att förstå vad den innebär."

På plats i Gaza.

**När gränsen är stängd.
När vägen är blockerad.
När faran är stor.**

**Vi finns på plats
och fortsätter hjälpa.**

29 oktober 08.46:

**Nicole van Batenburg,
pressekreterare Nederländska Röda Korset:**

Hej!

Kan någon förklara varför vi har beslutat att inte använda begreppen "humanitär paus" eller "vapenvila"? Svaret kanske kan vara användbart för andra nationella föreningar också, så därför ställer jag frågan här.

Tack!!

Utdrag ur ett chattfroum för pressekreterare i rödakors och rödahalvmånerörelsen

29 oktober 11.59:

Courtney, ICRC Genève:

Hej Nicole – som jag förstår det har det politiska konnotationer och implikationer eftersom de används av parter som är motståndare i konflikten. Den ena sidan vädjar om en humanitär paus, den andra sidan om vapenvila.

En humanitär paus är en tillfällig lättnad för civila i en konfliktsituation för att få fram grundläggande stöd till de drabbade och varar vanligtvis en kortare tid. Vapenvila är mer formell och ofta bredare för att påbörja dialog eller för att avsluta/pausa en konflikt.

Så för att vara neutral i det här läget, vädjar vi om att trappa ner situationen ("de-escalation"). Vi fortsätter uppdatera dessa fraser när/om situationen förändras.

30 oktober 10.26:

Note, ICRC Mellanöstern/Nordafrika:

Den här politiseringen av begreppet kommer från de fyra utkast till resolutioner i FN:s säkerhetsråd som har diskuterats utan att antas de senaste tre veckorna. I röstandet för och emot och användandet av veton hänvisar man till antingen användningen av eller bristen på ord som "fördöma", "eldupphör", "terrorism", "humanitär paus" osv.

Ordet har sugits in i den politiska debatten här, och för att undvika att bli sedda som att vi tar parti i den här växande debatten, har vi därför valt ett ännu mer grundläggande begrepp: för att undvika debatten och fokusera på vad vi behöver: få in hjälp

Utdrag ur ett chattfroum för pressekreterare i rödakors och rödahalvmånerörelsen

30 oktober 12.04:

Nicole van Batenburg,

pressekreterare Nederländska Röda Korset
Tack till er båda! Väldigt användbart, som alltid.

Avslutande diskussion

Hur förankrar vi detta i krets. Hur motiverar vi kretsar att fortsätta arbeta - och stärka deras förmåga att jobba - med opinion och påverkansarbete?

Anteckningar - fokus framåt (vad ska vi göra?)

- Förmedla att det handlar om möten, samtal, dialog. Att verksamhet i sig är ett påverkansarbete, och är källan till att vi ska kunna uttala oss i frågor och lyfta fram målgruppens situation
- Prata om grundprinciperna och diskutera vad de innebär, hur tar vi ställning med hjälp av dem
- Jobba mer med rödakorsidén och se till att frivilliga grundar sig i grundprinciperna och vad vi står för, det är grunden för att navigera och balansera inom påverkansarbete
- Förklara och tydliggöra humanitär diplomati-begreppet och vad påverkansarbete kan innebära.
- Prata om vikten av påverkansarbete, stärka förståelsen. Utbildning.
- Finns en osäkerhet vad påverkan ÄR, det är mer än debattartiklar. Öka förståelsen.
- Vad ska en påverka kring? Behovsundersökningar är ett viktigt verktyg
- Prata med kretsen utifrån Vad de har för verksamhet och Varför, deras svar är underlag för påverkansarbete att kommunicera.
- Öka kompetens inom regionråd för att förankra och sprida arbetssätt inom påverkansarbete vidare till kretsar

Anteckningar - möjligheter och verktyg (hur ska vi göra det?)

- Förenkla. Förenklade format som ger relevant stöd
- Bra att hänvisa till inringade områden för att lyfta/driva påverkan (påverkansprogrammet)
- Samverkan och erfarenhetsutbyte, stärka kretsarna sinsemellan. Knyta samman och stärka varandra
- Få upp påverkansarbete på agendan under tex regionala möten
- Även främja andra forum för dessa samtal, diskussion och samverkan. Nätverk för påverkansarbete
- Också en kulturfråga, hur vi lever att vara en organisation med handlingskraft och mod. Inte bara checklistor, utan också att våga även när det är läskigt
- Stärk de som engagerar sig idag, visa på goda exempel, stärka energin där det finns. Engagemang föder engagemang.
- Involvera och utforska arenor och sammanhang tillsammans med RKUF för att tillsammans driva än starkare påverkansarbete
- Mer strukturerat Rednet, guider mallar finns till stor del, men inte alltid uppdaterat och saknar tydlig navigering på sidan
- Kommunikation idag är också mycket digital, hemsidan är svår att navigera i. Digitala verktyg är otroligt viktigt.
- Hänvisa "detta kan delas" (sociala medier, nationella kampanjer eller debattinlägg)
- Efter migrering av externa webben, bilder har fallit bort? Strul med att uppdatera lokala webbsidor